

Plenum

Onsdag 23.3.2022 kl. 14.02—17.31

7. Lagmotion med förslag till lag om ändring av 4 och 5 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården

Lagmotion LM 12/2022 rd Anna Kontula vänst m.fl.

Remissdebatt

Andre vice talman Juho Eerola: Ärende 7 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talmanskonferensen föreslår att ärendet remitteras till social- och hälsovårdsutskottet.

För remissdebatten reserveras högst 30 minuter. Vid behandlingen av ärendet följer riksdagen det för ärenden med tidtabell överenskomna förfarandet. — Ledamot Kontula, var-sågod.

Debatt

16.38 **Anna Kontula vas** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Esitämmе sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain muuttamista siten, että niin sanottu tahdonvastainen hoito olisi maksutonta. Nykytilanteessahan meillä toteutuu Suomessa vuosittain noin 8 000 tahdosta riippumatonta hoitajaksoa ja lähes kaikki sairaanhoitopiirit perivät näistä jaksoista maksuja. Itse törmäsin tähän ilmiöön sellaisessa tilanteessa, jossa henkilö oli viety tahdonvastaiseen hoitoon, josta hän ei siis omin nokkineen päässyt kotona käymään, ja maksulaput lähetettiin kotiin, jolloinka häneltä menivät sitten myös luottotiedot, kun hän ei tietenkään ollut siellä kotona niitä maksuja makselemassa.

Sosiaali- ja terveyshuollon maksujen ongelmana yleensä on, että ne kasautuvat pienituloisille, joidenka maksukyky muutenkin on kaikkein heikoin. Muun muassa viime vuonna näitä maksuja päätyi ulosottoon yhteensä yli puoli miljoonaa, eli ne ovat merkittävä tekijä ihmisten luottotietojen menettämisessä. Edelleen maksujen ongelmana on yleensä alihoito eli ihmiset, jotka kokevat, että heillä ei ole rahaa maksuihin, eivät hakeudu sosiaali- ja terveyspalveluihin silloin kun se oikea-aikaisesti olisi tarpeen. Todennäköisesti ainakin joissain tapauksissa tähän raskaasti itsemääräämisoikeuteen kajoavaan tahdosta riippumattomaan hoitoon onkin päädytty juuri tällaisesta syystä, että ei ole sinne hoitoon ajoissa hakeuduttu.

Suomihan on sosiaali- ja terveystmaksujen luvattu maa. Meillä maksut ovat kansainvälisesti vertaillen korkeita, ja tästä syystä myöskin niistä aiheutuvat haitat ovat meillä merkittäviä. Silloin kun puhutaan tahdonvastaisesta eli tahdosta riippumattomasta hoidosta, tulee erityiskysymyksenä vielä kysymys sopimusoikeudesta. Eli meillä yleensä sopimusoikeudessa ajatellaan, että lasku voidaan lähettää silloin kun sopimus on syntynyt, ja sopimushan voi syntyä vain, jos on kaksi vapaaehtoista osapuolta sitä sopimusta solmimassa. Näin ollen on hyvin kyseenalaista, että myöskään sopimusoikeuden näkökulmasta voitaisiin laskuttaa ihmisiä siitä, että heidät on väkisin hoitoon viety.

Punkt i protokollet PR 30/2022 rd

Ihan viimeisenä toisin sitten tällaisen yleisen oikeustajuperusteen: On se nyt vain säädöntöntä, että kun ihmisiä viedään pakolla hoitoon, niin siitä heidän pitää sitten vielä maksaa. Ei meillä yhteiskunnassa missään muuallakaan silloin kun itsemääräämisoikeutta ja liikummista näin rankasti rajoitetaan, siitä lähetetä laskua perään.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till social- och hälsovårdsutskottet.